

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ИСКАНЕ

ОТ

НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ ОТ 48 НАРОДНО СЪБРАНИЕ

за установяване на противоконституционност на

РЕШЕНИЕ за възлагане на Министерски съвет за провеждане на преговори с правителството на САЩ относно сключването на Междуправителствено споразумение за изграждане на нова ядрена мощност в АЕЦ „Козлодуй“ с технологията AP 1000, прието от Народното събрание на 12.01.2023 г., обнародвано в бр. № 6 /20.01.2023 г. на Държавен вестник

Същото противоречи на:

- член 4, алинея 1 от Конституцията на Република България, който постановява принципа за правовата държава, която се управлява според Конституцията и законите на страната;
- член 5, алинея 1 от Конституцията на Република България, който постановява принципа за върховенството на Конституцията, на която другите закони не могат да противоречат;
- член 8 от Конституцията на Република България, който постановява принципа на разделението на държавната власт на законодателна, изпълнителна и съдебна.

Основание: Чл. 149 ал.1 т.2, вр. с чл.150, ал.1 пр.1-во от Конституцията на Република България

Сороскуван и г. №3/2023 г.
Варшевски одбор - док. маджан
Судия Давидна Давидова
26.01.2023 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

На 12.01.2023 г. на заседание на Народното събрание бе одобрен проект на решение за възлагане на Министерски съвет за провеждане на преговори с правителството на САЩ относно сключването на Междуправителствено споразумение за изграждане на нова ядрена мощност в АЕЦ с технология AP 1000 обнародвано в бр. № 6/20.01.2023 г. на Държавен вестник, с което се реши:

1. *Възлага на Министерския съвет да проведе преговори с правителството на САЩ за сключване на Междуправителствено споразумение за изграждане на нова ядрена мощност в АЕЦ „Козлодуй” с технология AP 1000 (блок 7 на АЕЦ „Козлодуй”).*

2. *Проектът на споразумение по т. 1 да бъде внесен в Народното събрание за ратификация.*

3. *Задължава Министерския съвет чрез министъра на енергетиката в срок до 1 март 2023 г. да предприеме всички необходими действия за вземане на решение по чл. 45 на Закона за безопасно използване на ядрената енергия за изграждане на енергиен обект - ядрена централа на утвърдената от Агенцията за ядрено регулиране Площадка N2 2 - блок 7 на АЕЦ „Козлодуй”.*

4. *Министерският съвет да предприеме всички необходими действия за стартиране на лицензионната процедура, съгласно Закона за безопасно използване на ядрената енергия, и процедурата по Оценка на въздействието върху околната среда за изграждане на втори идентичен блок на утвърдената от Агенцията за ядрено регулиране площадка (блок 8 на АЕЦ „Козлодуй”).*

5. *Министерският съвет в Решението си по т. 3 да вземе решение за обявяване на енергийния обект - ядрена централа за „обект с национално значение” по смисъла на Закона за устройство на територията и за „национален обект” по смисъла на Закона за държавната собственост.*

С оспорваното от нас решение на Народното събрание на Република България е нарушен принципът на разделение на властите, заложен в чл.8 от Конституцията на Република България. Налице е пряка намеса от страна на законодателната власт в правомощията на изпълнителната власт. Въпросното решение е прието от Народното събрание при положение на

действащо служебно правителство, назначено на основание чл.99 ал.5 КРБ с Указ № 212 на Президента на Републиката от 02.08.2022 г. за назначаване на служебно правителство.

Съгласно Решение № 20 от 23 декември 1992 г. по конституционно дело № 30/1992г. за тълкуване на чл. 99 от Конституцията (Обн., ДВ, бр. 1 от 5 януари 1993 г.), служебното правителство получава своя мандат не от парламента и от това произтича определена ограниченост на неговите функции. Тя не подлежи на дефиниране или законово регламентиране, а е следствие от ограничения период на функциониране на служебното правителство, от предназначението му да управлява текущите въпроси на вътрешната и външната политика на страната до провеждането на законодателни избори и съставянето на редовно правителство, от ограничеността на парламентарния контрол, упражняван върху него, както и от непарламентарния източник на неговите правомощия като служебното правителство не е обект на парламентарен контрол, който цели реализирането на политическа отговорност и президентът може да прави промени в структурата и състава на служебното правителство.

Тъй като според цитираното Решение №20/23.12.1992 г. парламентарният контрол не може да се счита като средство за управление на парламента, защото НС не управлява, а оставя това да прави правителството. От друга страна, би било нарушение на принципа за разделение на властите (чл. 8 от Конституцията), ако се допусне Народното събрание да отменя актове на правителството, които счита за незаконосъобразни или неправилни.

Нещо повече, Народното събрание е приело оспорваното от нас **решение с липса на национална стратегия за развитието на сектора, задължително условие съгл. чл. 3 ал. 3 от Закона за енергетиката.**

Такава е била налице , но до 2020 г. съгл. Решение на НС от 2011 г. , обнародвана в ДВ, бр. №43/ 07.06.2011 г. под надслова „ За надеждна, ефективна и по- чиста енергетика“.

Към сегашния момент се води обществена дискусия за приемане на **СТРАТЕГИЯ ЗА УСТОЙЧИВО ЕНЕРГИЙНО РАЗВИТИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ до 2030 ГОДИНА С ХОРИЗОНТ до 2050 ГОДИНА**, но същата все още не е одобрена.

Текстът на т.1 визира конкретна страна за преговори – правителството на САЩ. Така гласуван текстът се явява

дискриминационен. Същият се явява грубо нарушение и погазване на принципите за провеждане на процедури за обществени поръчки, визирани в чл. 2 от ЗОП, а именно:

1. равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
2. свободна конкуренция;
3. пропорционалност;
4. публичност и прозрачност.

Така решен въпросният текст ограничава конкуренцията, реализирайки хипотезата на чл. 2 ал. 2 ЗОП чрез включване на условия или изисквания, които дават необосновано предимство или необосновано ограничават участието на стопански субекти в обществените поръчки и които не са съобразени с предмета, стойността, сложността, количеството или обема на обществената поръчка.

Текстът на така приетата т. 3 от атакуваното от нас Решение с която на осн. чл. 45 от Закона за безопасно използване на ядрената енергия се „задължава Министерския съвет чрез министъра на енергетиката в срок до 1 март 2023 г. да предприеме всички необходими действия за вземане на решение за изграждане на енергиен обект - ядрена централа на утвърдената от Агенцията за ядрено регулиране Площадка N2 2 - блок 7 на АЕЦ „Козлодуй” „, освен незаконен поради несъответствие с текста на правна норма на позовавания чл. 45 е и антиконституционен поради пряко нарушаване на чл. 8 от КРБ. Вземането на решение за изграждане на ядрена централа съгл. чл. 45 ЗБИЯЕ е волеви акт на Министерски съвет, който е

- орган на изпълнителната власт
- колективен орган.

Non sense от конституционна гледна точка е вмешателството на НС в оперативната дейност на орган на изпълнителната власт и същото дерогира текста на чл. 105 и чл. 114 КРБ , съгл. които Министерският съвет ръководи и осъществява вътрешната и външната политика на страната в съответствие с Конституцията и законите като в тази връзка въз основа и в изпълнение на законите Министерският съвет приема постановления, разпореждания и решения. В този ред на мисли приложното поле на чл. 45 от Закона за безопасно използване на ядрената енергия е от компетентността на МС, а не на Народното събрание, което в случая придобива ролята на Конвент!

В светлината на принципа на разделението на властите, същите трябва да се разглеждат не като дейности на държавни органи, а като правомощия. Държавният апарат като субект на властта действа като представител на суверена. Има държавни органи, които осъществяват властта на суверена пряко по негова делегация. Те са представителни органи. Има и държавни органи, които действат по служба. Те не са представителни. Първите осъществяват власт, те са власти. Вторите не са. Те осъществяват само функции.

В този ред на мисли Конституцията на Република България в чл.105-106 ясно очертава правомощията на Министерски съвет, част от които са и ръководството и осъществяването на вътрешната и външната политика на страната в съответствие с Конституцията и законите. Това включва и организацията и осъществяването на енергетиката на страната. Това е установено от заложените в Конституцията принципи за взаимоотношения между отделните власти и между установените в Конституцията органи, като се гарантират дейността и зачитането им като носители на определена компетентност, която им е предоставена именно от Конституцията. В тази насока парламентарното управление установява сътрудничество и взаимодействие между законодателната и изпълнителната власт, а намесата на Народното събрание в дейностите на изпълнителната власт е регламентирана и ограничена от Конституцията, за да се гарантира независимост при осъществяване на публичната власт от страна на изпълнителната – каквато е и непротиворечивата практика на Конституционния съд (Решение No.6/1993г.; Решение No.1/1999г.; Решение No.15/1999г. и др.).

С атакуваното от нас решение, се извършва дерогиране на въпросните правомощия от страна на Народното събрание и изземване на власт и оперативни управленски функции. И то именно такива, каквито не са му предоставени по Конституцията на Република България. Така с решение на Народното събрание се нарушава конституционно установеният баланс между трите власти и се пренебрегва Конституцията, което е нарушение на принципа на правовата държава, залегнал в член 4, ал.1, както и принципа за върховенство на Конституцията, залегнал в член 5, ал.1 от нея. Конституционно нетърпимо е Народното събрание самоволно да взема решения, които не са в рамките на неговите конституционни правомощия.

В мотивите към решение No.1/2005г. Конституционният съд посочва, че „правова държава“ означава упражняване на държавна власт на основата на Конституцията, в рамките на законите, които материално и формално и съответстват и са създадени за запазване на правна сигурност. Този принцип – на правовата държава, означава и това, че основите на правовия ред, заложи в Конституцията на Република България, са в еднаква степен задължителни и за трите власти – законодателна, изпълнителна и съдебна, както е посочено и в мотивите към Решение No.22/10.12.1996г.

Нещо повече, считаме за противоконституционно произнасянето на Народното събрание с оспореното решение да се дадат указания за преговори с правителството на конкретна държава в областта на енергетиката, и последващите актове на Народното събрание в изпълнение на тези искания са противоконституционни.

Ето защо от гореизложено, правим следното

ИСКАНЕ:

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

По изложените по-горе съображения моля на основание чл. 149 ал.1, т.2 от Конституцията на Република България да обявите за противоконституционно РЕШЕНИЕТО на 48-то Народно събрание за възлагане на Министерски съвет за провеждане на преговори с правителството на САЩ относно сключването на Междуправителствено споразумение за изграждане на нова ядрена мощност в АЕЦ „Козлодуй“ с технологията AP 1000, прието от Народното събрание на 12.01.2023 г., обнародвано в бр. № 6/ 20.01.2023 г. на Държавен вестник като противоречащи на чл.4, ал.1, чл.5, ал.1, на чл.8 и следващи от Конституцията на Република България.

Предлагаме да бъдат конституирани като заинтересовани страни Народното събрание, Върховен административен съд, Главният прокурор, Висшият адвокатски съвет, Висш съдебен съвет, Министерски съвет.

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Тодоров Костадинов
Иво Георгиев Русев

Звеза Василев Звездов,
Ивайло Георгиев Чудев
Климент Платенов Шенов

Александар Димитров Ангелков.

Данчо Георгиев Дренчев,
Иво Георгиев Русев

Борис Димитров Анастасов
Никола Ангелов Димитров

Георги Николаев Георгиев

Маргарита Анастасова Генчева
Николай Георгиев Дренчев

Звезда Васильева Рагачева

Димитър Траменов Пашев
Ивелин Дуванов Дуванов

Симеон Добринов Боянов
Антоний Козлев Костадинов

Ивайло Василев Томов

Коста Георгиев Стоянов
ДАНСЛА ПЕТРОВ ПЕТРОВ

ВНОСИТЕЛИ:

Стойан Николов Таслаков &
Мирось Леухайковъ Леухайковъ &
Константина Венуиславова Петрова &
Цоко Томов Пиле

Петар Антоанев Петров
Ангел Ненов Георгиев
Ресислава Милева Георгиева
Корнелия Младрова
Ненов

Борислав Бурнов Бурнов

Зора Емилова Мързиева

Антон Танев Проганов

Моя Вурманов Димитров

Ралица Василев Терев

Емилия Николаева Гитова

Георги Дитев Георгиев

Мирна Мързиева Кристианова

Михаил Иванов Велков

Маян Славейков Пончев

Бойко Любомирков Младков

ИВАН ИВАНОВ ЧЕНЧЕВ :

Георги Страхинков Сынциски

Иван Валентинович Саузов
Дмитрий Львович Девил
Михаил Иванович Иванов
Дмитрий Маркович Терещенко
БОТДАН БОЦЕН
ПЕТЕР КБНОВ
МАКО А БЕНОВ.
Кристиан Вилемович